

mener, at Ulykken ligger — det er blot denne Oplysning, som jeg troede nødvendig — thi dermed er Grundlaget for Fællesforsatningen, den Rob, den skulde have i Folket, borte, og det er nødvendigt at den skaffes tilbage, som jeg har sagt, paa lovlig Maade. Den ærede Rigsdagsmand er her kommen ganske med det Samme, som han altid kommer med, idet han troer, at der er noget Politisk, som er ganske eiendommeligt og forskjelligt fra Nationaliteten, det er der ikke. Nationaliteten vil gjøre sig gjældende i det Politiske, — det nytter ikke, at man vil nægte det. Men Get er det, at Nationaliteten vil gjøre sig gjældende der, hvor den har en Ret, og et Andet, at den ikke kan gjøre sig gjældende, hvor den ingen Ret har. Det er i alle de Sager, som ere henlagte til Fællesanliggenderne, forudsat, — og naar det ikke var forudsat, saa kunde de ikke have været henlagte til det fælles Oebet — at der er en fælles Interesse tilstede for Holsteen og Danmark, hvormed den særlige danske og tydske Nationalitet ikke nærmest har at gjøre; — er denne Forudsætning falsk, saa er ogsaa Fællesforsatningen en Umulighed; men ere disse Anliggender af den Bestaaffenhed, at der er et høiere politisk Maal, hvori det Nationale gaaer op, saa kan den bestaae, men saa maa der ogsaa findes en Form, hvorunder Realiteten af Sagerne kan gjøre sig gjældende fremfor Nationalitetstilbøieligheder, og det er det, der mangler i den nærværende Forsatning; derfor trænger den til Forandring. Jeg skal ikke her angive, hvad der kan gøres i denne Henseende, da det ligger udenfor vor Competence i denne Sal i nærværende Dieblit, men blot antyde, at det er i det antydede Punkt, at Feilen maa ligge.

Monrad: Der synes ikke her at være nogen væsentlig Meningsforskjellighed tilstede mellem de forskjellige Medlemmer, som have yttret sig, forsaavidt det Praktiske angaaer; thi det er jo kun en theoretisk Forklaring om, hvad „Forudsætningen“ betyder, her debatteres om, og det er Noget, som henhører til Theorien. Derimod ere Alle visnok enige i, at der ikke kan være den fjerneste Tvivl om, at Fællesforsatningen ikke skulde være i anerkjendt Virksomhed; det forekommer mig som en aldeles

afgjort Sag, at ethvert fornuftigt Menneske maa sige: Fællesforsatningen er i anerkjendt Kraft og Gyldighed, og at der derfor ikke kan være Tale om, selv om „Forudsætningen“ havde nok saa stor Betydning, at benytte den. Spørgsmaalet, som her foreligger, er derfor, som sagt, mere at betragte som en theoretisk Meningsforskjellighed end som Noget, der har nogen som helst praktisk Betydning. Det var ogsaa derfor, jeg stemte mod, at denne Interpellation skulde komme for, da det forekom mig indlysende, at der aldeles ikke var nogen som helst Anledning dertil (Grundtvig: Det var den ærede Rigsdagsmand nok ogsaa ene om.) . . . Nei, der var dog fire Andre med. Det er naturligt, at man sædvanligt pleier at lade Interpellationer gaae igjennem, da man ikke kan motivere, hvorfor man stemmer imod deres Fremme. Hvis der havde været Anledning til at motivere Stemmegivningen i det Hele, saa tvivler jeg ikke om, at Forsamlingens Majoritet vilde have gaaet med mig, thi man vilde da have faaet at høre, at den ærede Spørger ikke vilde spørge om det, som han i Forespørgslen siger, han vil spørge om. Den ærede Forespørger har nemlig idag selv sagt: Forudsætningen betyder Ingenting, det er ogsaa aldeles sikkert, at Fællesforsatningen er i anerkjendt Virksomhed; jeg tvivler ikke derpaa, siger den ærede Forespørger, fordi der yttres Tvivl derom i nogle Noter, der ere i Omlob, eller fordi den holsteenske Stændersforsamling mener, at den ikke er retlig bestaaende. Havde den ærede Forespørger derfor, da han indbragte Forespørgslen, motiveret, hvorfor han ønskede den fremmet, tvivler jeg endog paa, at han selv havde stemt for den. — Det er altsaa nu klart, at det ikke var det, der staaer i Forespørgslen, han vilde; han vilde have en Erklæring af Ministeriet om noget ganske Andet. Jeg husker ikke ret, hvorledes hans Ord saldt, men en Erklæring vilde han have om, hvilken Politisk Regjeringen følger med Hensyn til de opstaaede Konflikter. Herpaa kan jeg ikke videre gaae ind, da jeg ikke kan Andet end finde, at Forespørgslen i den Skikkelse, den ærede Rigsdagsmand nu har givet den, ligger aldeles ikke indenfor de Sager, der høre til Rigsdagens Omraade. Jeg